

Katowice, 21-11-2025 r.

NS-EP.1611.1.32.2025

(znak sprawy)

Wystąpienie pokontrolne

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żywcu, ul. Krasińskiego 3, 34-300 Żywiec

2. Kierownik jednostki kontrolowanej: mgr inż. Marta Micor Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żywcu (od 1 czerwca 2020 r.).

Wcześniej:

mgr Małgorzata Bednarczyk p. o. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu (od 1 marca 2007 r. do 1 października 2009 r.),

mgr Małgorzata Bednarczyk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żywcu (od 1 października 2009 r. do 16 kwietnia 2020 r.),

mgr inż. Marta Micor p. o. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu (od 16 kwietnia 2020 r. do 31 maja 2020 r.).

3. Kontroler/skład zespołu kontrolującego:

Nadia Mucha, starszy asystent w Oddziale Epidemiologii WSSE w Katowicach

4. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Od 24.10.2025 r. do 31.10.2025 r. (w siedzibie jednostki kontrolowanej: 24.10.2025 r.).

5. Zakres kontroli, w tym:

1) przedmiot kontroli:

Ocena działalności Sekcji Epidemiologii PSSE w Żywcu w zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi.

2) okres objęty kontrolą:

Od 15.11.2016 r. do 30.09.2025 r.

6. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020 poz. 224, ze zm.).
- Regulamin kontroli działalności Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych województwa śląskiego z dnia 30 grudnia 2024 r.

7. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrolę problemową w trybie zwykłym obejmującą ocenę działalności Sekcji Epidemiologii PSSE w Żywcu w zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi przeprowadzono zgodnie z rocznym Planem kontroli jednostek organizacyjnych PIS Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach na 2025 r. Podczas kontroli dokonano sprawdzenia poprawności realizacji zadań, w zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi, zgodnych z zapisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2024 poz. 924, ze zm.) oraz prowadzenia nadzoru nad prawidłową realizacją obowiązków wynikających z treści rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz. U. 2023, poz. 1045) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie zgłaszania wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych u ludzi (Dz. U. 2020, poz. 1118).

Zgodnie z programem kontroli PPIS w Żywcu ocenianymi zagadnieniami były:

- nadzór nad nosicielami pałeczek *Salmonella* i *Shigella*, w szczególności pod kątem rzetelności prowadzonego rejestru oraz podejmowania działań przeciwepidemicznych w tym zakresie;
- nadzór nad zgłaszalnością chorób zakaźnych (weryfikacja poprawności zgłoszeń i ich terminowość, podejmowanie działań zapobiegawczych, w tym rzetelność i poprawność prowadzenia wywiadów epidemiologicznych, działania w systemie EpiBaza).

Nadzór nad nosicielami pałeczek *Salmonella* i *Shigella*

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żywcu prowadzony jest elektroniczny rejestr nosicieli pałeczek *Salmonella* spp. i *Shigella* spp. pod nazwą „Nosiciele *Salmonella* – *Shigella*”, który uwzględnia takie dane jak: data otrzymania zgłoszenia, nazwisko i imię, data urodzenia, wiek, numer PESEL, płeć, adres zamieszkania, data wyniku, grupa/serotyp, branzowiec tak/nie, informacja nt tego czy zaistniała konieczność odsunięcia od obowiązków

związanych ze stanowiskiem pracy, data skreślenia z rejestru nosicieli, informacja nt. okoliczności wykonania badań (przed podjęciem pracy/zachorowanie w ognisku).

Sumaryczna liczba nowych nosicieli w roku:		Liczba nosicieli wg stanu na 31 grudnia
2022	9 (serotypy: S. Enteritidis, 1 S. Schleissheim)	2 (serotypy: S. Enteritidis, S. Schleissheim)
2023	15 (14 S. Enteritidis, 1 S. Infantis)	3 (serotypy: S. Enteritidis)
2024	7 (serotypy: 6 S. Enteritidis, 1 S. Schleissheim)	1 (serotyp: S. Enteritidis)
2025	8 (serotypy: 1 S. Braenderup, 6 S. Enteritidis, 1 S. Muenchen)	3 (serotypy: 1 S. Muenchen, 2 S. Enteritidis) Uwaga: (wg. Stanu na 30.09.2025r.)

Tabela. Nosiciele pałeczek *Salmonella* wg serotypu widniejący w rejestrze PSSE w Żywcu za lata 2022-2025 (w każdym przypadku ustalono serotyp).

W rejestrze nie odnotowano nosicieli pałeczek *Shigella* spp. Rejestr prowadzony rzetelnie, dane spójne i kompletne.

Próby materiału do badań są przyjmowane i poddawane diagnostyce w Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń Oddziału Laboratoryjnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żywcu, natomiast serotypowanie wykonywane jest w laboratorium PSSE w Bielsku-Białej.

W okresie podlegającym kontroli tj. od 15.11.2016 r. do 30.09.2025 r. w związku z nosicielstwem patogennych pałeczek *Salmonella* Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żywcu wydał jedynie 4 decyzje administracyjne nakazujące zaniechanie prac w styczności z żywnością, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby do czasu uzyskania orzeczenia o zdolności do wykonywania tych prac:

- decyzja PPIS w Żywcu z dnia 24.04.2019 r., sygnatura: NS-EP/4733-4N/O/2019, dotycząca osoby pracującej na stanowisku kierownik produkcji w zakładzie produkcji żywności;
- decyzja PPIS w Żywcu z dnia 02.09.2019 r., sygnatura: NS-EP/4733-11N/O/2019, dotycząca osoby pracującej w placówce oświatowej w kuchni na stanowisku pomoc kuchenna;
- decyzja PPIS w Żywcu z dnia 02.09.2019 r., sygnatura: NS-EP/4733-12N/O/2019, dotycząca osoby pracującej w placówce oświatowej w kuchni na stanowisku pomoc kuchenna;
- decyzja PPIS w Żywcu z dnia 02.09.2019 r., sygnatura: NS-EP/4733-13N/O/2019, dotycząca osoby pracującej w placówce oświatowej w kuchni na stanowisku pomoc kuchenna.

Powyższym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Nadzór nad zgłaszalnością chorób zakaźnych (weryfikacja poprawności zgłoszeń i ich terminowości, podejmowanie działań zapobiegawczych).

Ustalono, iż nadzór czynny w zakresie prawidłowej i systematycznej zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń objętych ustawowym obowiązkiem zgłaszania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu odbywa się:

- na bieżąco, poprzez weryfikację wpływających do tut. Stacji zgłoszeń ZLB oraz przypominanie (telefonicznie lub pisemnie) lekarzom o konieczności przesłania brakujących formularzy ZLK, celem uzupełnienia dochodzenia epidemiologicznego (na podstawie pism skierowanych do ŚPWIS: NS-EP.9011.1.31.1.2024 z dnia 10.10.2024 r. oraz NS-EP.9011.1.10.2025 z dnia 11.04.2025 r.);

- poprzez weryfikację danych, jakie posiada PSSE w Żywcu i prowadzenie analiz porównawczych w trybie kwartalnym w odniesieniu do danych otrzymywanych za pośrednictwem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z Narodowego Funduszu Zdrowia (Porozumienie ramowe z dnia 7 stycznia 2009r. o współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie wymiany informacji o zakażeniach i chorobach zakaźnych);

- w trakcie przeprowadzanych kontroli, podczas których przypomina się osobom zobligowanym do dokonywania zgłoszeń, że zgodnie z art. 27. ust. 1. ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi lekarz, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną, określone na podstawie ust. 9 pkt 1 ww. ustawy, jest obowiązany do zgłoszenia tego faktu właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu określonymu na podstawie ust. 9 pkt 2. Zgłoszenia dokonuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili powzięcia podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej (analizie poddano: protokół kontroli nr 108/NS-EP/2024 z dnia 5 grudnia 2024r. - podmiot kontrolowany: [REDAKTED]

oraz protokół kontroli nr 4/NS-EP/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. – podmiot kontrolowany: [REDAKTED]

- na podstawie pisma NS-EP.9011.1.2.2024 z dnia 09.01.2024 r. skierowanego do ŚPWIS, PPIS

w Żywcu deklaruje przeprowadzanie instruktażowych rozmów telefonicznych z podmiotami zobligowanymi do dokonywania zgłoszeń nt. zgłaszania zachorowań bezpośrednio w systemie informatycznym;

- poprzez pisma kierowane do kierowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, dotyczące zgłaszania chorób zakaźnych/zakażeń. Analizie poddano kopie pism:

- pismo PPIS w Żywcu NS-EP.9011.2.2023 z dnia 23.01.2023 r. skierowane do [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] przypominające o obowiązku oraz zasadach zgłaszania zachorowań na gripę i przypadków grypopodobnych;

- pismo PPIS w Żywcu NS-EP.9011.2.18.2023 z dnia 31 lipca 2023 r. skierowane do kierowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą na obszarze powiatu żywieckiego nt. skrupulatnego nadzoru nad *Esherichia coli* wytwarzającej OXA-244 oraz konieczności współpracy z Krajowym Ośrodkiem Referencyjnym ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (KORDL) w Warszawie w zakresie wykonywania badań molekularnych potwierdzających ten mechanizm oporności. Brak tychże badań przekłada się na zgłaszalność ww. patogenów (brak właściwego monitoringu w środowisku szpitalnym i pozaszpitalnym) i podejmowania adekwatnych do zagrożenia epidemicznego działań;

- pismo PPIS w Żywcu NS-EP.9011.2.32.2024 z dnia 11.06.2024r. skierowane do [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej na obszarze powiatu żywieckiego, dotyczące wzmocnienia nadzoru nad *poliomyelitis* oraz przypomnienia o ustawowym obowiązku zgłaszania każdego podejrzenia/zachorowania na ostre nagminne porażenie dziecięce oraz rozpoznania u dziecka poniżej 15 r. ż. ostrego porażenia wiotkiego, w tym zespołu Guillaina-Barrégo przez lekarzy w ciągu 24 godzin do Państwowego Inspektora Sanitarnego. W przedmiotowym piśmie PPIS w Żywcu wskazał również na konieczność przekazywania danych wynikających z § 2 pkt 5 i § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2023r. w sprawie zakażeń i chorób zakaźnych objętych obowiązkiem przekazywania państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu danych o wynikach leczenia lub o wykluczeniu nosicielstwa u ozdrowieńca (Dz. U. 2023, poz. 1380).

Rzetelność i poprawność prowadzenia wywiadów epidemiologicznych, działania w systemie EpiBaza.

W dniu 31 października 2025 r. w siedzibie WSSE w Katowicach przeprowadzono czynności kontrolne w zakresie rzetelności i poprawności prowadzenia wywiadów epidemiologicznych oraz

prowadzonych działań przez pracowników Sekcji Epidemiologii PSSE w Żywcu w systemie EpiBaza. Dokonano analizy wprowadzonych danych, dotyczących zachorowań na krztusiec w 2024 roku, które zostały wykazane przez PSSE w Żywcu w dwutygodniowych meldunkach MZ-56 - sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach. W przedmiotowych sprawozdaniach wykazano w 2024 roku 109 zachorowań na ww. jednostkę chorobową. Ustalono, iż do systemu EpiBaza zostało wprowadzonych 211 wywiadów epidemiologicznych (w tym 2 wywiady w statusie nie do raportu - duplikacja dokumentu) - wszystkie wywiady opatrzone są statusem „zakończono”. Przeprowadzono analizę pod kątem kompletności oraz właściwego przyporządkowania przypadków zachorowań do dwutygodniowych meldunków MZ-56 za 2024 rok (numery meldunków dwutygodniowych, klasyfikację przypadku wg definicji - przypadek możliwy, prawdopodobny, potwierdzony, liczbę hospitalizacji, numery meldunków, w których wykazano przypadki hospitalizowane). Nieprawidłowości nie odnotowano.

W celu oceny sposobu prowadzenia wywiadów epidemiologicznych przez PSSE w Żywcu, ich kompletności, spójności oraz terminowości analizie poddano losowo wywiady wprowadzone do systemu EpiBaza, dotyczące zachorowań na różyczkę i odrę:

- identyfikator dokumentu: ROZ/2023/2417/000001 – pierwsze zgłoszenie do stacji sanitarno-epidemiologicznej w dniu 24.02.2023 r., data wywiadu z pacjentem: 27.02.2023 r., rejestracja w systemie EpiBaza: 28.02.2023 r., wykazano w MZ-56 w meldunku dwutygodniowym: 02B/2023;
- identyfikator dokumentu: ODRA/2022/2417/000001 – pierwsze zgłoszenie do stacji sanitarno-epidemiologicznej w dniu 14.09.2022 r., data wywiadu z pacjentem: 15.09.2022 r., rejestracja w systemie EpiBaza: 20.09.2022 r., wykazano w MZ-56 w meldunku dwutygodniowym: 09B/2022;
- identyfikator dokumentu: ROZ/2023/2417/000002 – pierwsze zgłoszenie do stacji sanitarno-epidemiologicznej w dniu 04.04.2023 r., data wywiadu z pacjentem: 04.04.2023 r., rejestracja w systemie EpiBaza: 04.04.2023 r., wykazano w MZ-56 w meldunku dwutygodniowym: 04A/2023.

Terminowość zachowana. Wywiady kompletne, wprowadzono dane istotne epidemiologicznie konieczne do prowadzenia właściwego nadzoru epidemiologicznego (w tym klasyfikacja przypadku, przypadek rodzimy, zawleczony, zachorowanie sporadyczne/w ognisku, dane o chorym: imię, nazwisko, data urodzenia, kraj pochodzenia, wiek, nr pesel, adres zamieszkania,

przynależność do populacji kluczowej, data zachorowania, zakażenie szpitalne tak/nie, dane nt hospitalizacji, zejście choroby, objawy kliniczne, informacja nt. szczepień: data szczepienia, liczba dawek, nazwa szczepionki, informacja o ewentualnym odroczeniu szczepienia, badania diagnostyczne dotyczące chorego, informacje dodatkowe pozyskane z dochodzenia epidemiologicznego – styczność w okresie 23 dni (w przypadku różyczki) lub dwóch tygodni (w przypadku odry) przed zachorowaniem z osobą chorą lub o podobnych objawach, informacja nt. domowników.

Wnioski ogólne z przeprowadzonej kontroli:

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań statutowych dotyczących chorób zakaźnych. Działalność Sekcji Epidemiologii PSSE w Żywcu w ww. zakresie oceniono pozytywnie.

Wobec powyższego zaleceń pokontrolnych nie wydaje się.

8. Stwierdzone nieprawidłowości, w tym: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne:

Nieprawidłowości nie stwierdzono. Nie dotyczy.

9. Zalecenia /wnioski, dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub poprawy funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Nie dotyczy. Zaleceń nie wydano.

10. Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Nie dotyczy. Zaleceń nie wydano.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W razie konieczności wystąpienie należy uzupełnić o ocenę, zgodne z art. 46 ust. 3 pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Zatwierdził

dr n.med. Dorota Wodzisławska - Czapla
Zastępca Śląskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
/dokument podpisany elektronicznie/

21-11-2025